

LINKA NEUMANN

Norjalaisia villa- paitoja

WSOY

Norjankielinen alkuteos
Villmarksgensere

2019 © H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard), Oslo
www.aschehoug.no

Taitto ja kansien suunnittelu: Kitty Ensby
Valokuvat: @stineogjarlen /

Stine Mette Fjeringstad ja Halvdan Jarl Laugerud
@valleyknits / Linka Neumann, sivut 4, 8, 10, 24, 47,
100, 103, 114, 115, 126, 127, 144

Aslaug Håvardrud, sivu 27

Bodil Gilje, sivu 46

Mathias Rose, sivu 102

Mallit: Stine Mette Fjeringstad, Halvdan Jarl Laugerud, Caroline Marie
Rosenberg, Line Victoria Sverdrup, Ivar Lien, Luise Engesvik

Mallien suunnittelu: Linka Neumann

Reprokuvaus: JK Morris Production

Suomenkielinen laitos
Norjalaisia villapaitoja

© WSOY 2020
Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-45171-7
Painettu EU:ssa

Omistettu hyvälle ystävälleni
Frøydís Falch Urbyelle,
joka on aina valmis auttamaan.

Sisällys

Esipuhe	7
Tietoa langoista	9
Ennen kuin aloitat	11
Erämaa	
Paita	16
Takki	20
Lasten koot	24
Kinos	30
Alasuq	
Paksu	38
Ohut	42
Vuonolaiset	
Olkasaumallinen paita	52
Kaarrokepaita	56
Takki	60
Matoaka	66
Loitsu	71
Molinka	76
Pohjoiskalotti	
Paita	82
Takki	88
Norjan metsät	96
Joulukuu-panta	101
Pyhiinvaeltaja	
Paksu	106
Ohut	110
Myrsky	118
Musta susi	122
Tusseladd	
Paita	130
Paksu	134
Takki	138

Esipuhe

Neljä vuotta sitten minä ja kaksi koiraani muutimme Rørosiin Keski-Norjaan etsimään uusia seikkailuja. En aavistanut lainkaan, miten päätös muuttaisi elämäni.

Olen töissä hoitokodissa, ja siellä neulovat aivan kaikki, sekä potilaat että työntekijät. Itse en ollut koskaan neulonut muuta kuin yhden kaulahuivin lapsena. Kun näin muiden tekemät ihanat neulevaatteet, innostuin itsekin kokeilemaan. Päätin neuloa Sandnesin Marius-mallisen paidan, ja siitä alkoi innostukseni neulomiseen ja käsitöihin.

Koirat ja ulkoilu ovat lapsuudesta asti olleet tärkeä osa elämäni, ja sain ensimmäisen huskyni yhdeksän vanhana. Lapsuudenkotini ei ollut kaukana tunnetun seikkailijan ja koiravaljakkoajajan Helge Ingstadin kodista. Jos en ollut koulussa, olin enimmäkseen Helgen luona. Opin ajamaan koiravaljakkoa ja sain tietää, mitä kaikkea voi kokea Norjan metsissä. Nykyään luonto ja eläimet ovat suurimpia innoituksen lähteitäni. Nautin metsistä, mannuista ja eläimistä joka päivä, ja siksi on luonnollista, että suunnittelemini vaatteiden on sovittava ulkoilukäyttöön.

Ensimmäinen suunnittelemani paita oli Erämaa-paita. On jokseenkin merkillistä ajatella, että juuri se on ehkä kaikkein suosituin suunnittelemistani paidoista. Tunnen suurta ylpeyttä ja sydäntäni lämmittää aina, kun näen jonkun neulovan Erämaa-mallia.

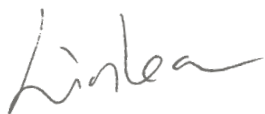
Ulkoilijat tarvitsevat kestäviä, laadukkaita vaatteita, ja hyvä laatu on minulle erittäin tärkeä asia. Kun yleensä ryhdyn johonkin, teen sen perusteellisesti, ja olen tehnyt paljon kokeiluja erilaisilla langoilla. Tässä kirjassa on käytetty norjan- ja islanninlampaiden villasta kehrättyjä lankoja. Ne ovat kestäviä, hyviä lankoja, jotka lämmittävät niin talvipakkasilla kuin viileinä kesinäkin.

Kaksi vuotta neulottuani perustin Instagram-tilin @valleyknits, koska halusin jakaa muillekin kuvia töistäni. Sen kautta minulle avautui paljon uusia mahdollisuuksia. Elokuussa 2018 eräs kustantaja tiedusteli minulta, haluaisinko julkaista kirjan. Suostuin ilman muuta, vaikka tuntuikin vähän oudolta ryhtyä yhteistyöhön asian parissa, joka oli siihen asti ollut vain ”minun”. Nopeasti kävi ilmi, että tämä luottamuksenosoitus rohkaisi minua entisestään – ja pian luovuus lähti laukkaan!

Joka malli on vaatinut runsaasti työtä. Lukemattomia tunteja, jolloin olen neulonut ja pohtinut väriyhdistelmiä ja lankalaatuja. Siinä sivussa on myös purettu aika monta silmukkaa.

Olen ylpeä siitä, että saan jakaa nämä mallit lukijoiden kanssa. Toivon, että tekin pidätte malleista ja innostutte neulomaan.

Tuhannet sydämelliset kiitokset!

Tietoa langoista

Koska neulomieni vaatteiden on kestävä tuulet ja tuiskut, käytän ainoastaan käsittelemätöntä norjan- ja islanninlampaiden villasta kehrättyä lankaa. Pohjoismainen villa on kestävä ja lähialueilla tuotettua.

Islantilaisissa langoissa, nimeltään Álafosslopi ja Léttlopi, on mukana sekä lampaan peitinkarvaa että pohjavillaa, joten ne hylkivät vettä ja ovat uskomattoman lämpimiä. Muut kirjassa käytetyt langat ovat norjanlampaan villaa. Useimmissa Norjassa kehrätyissä langoissa on vain pohjavillaa, ja niiden kuidut ovat pitkiä ja kestävät erittäin hyvin kulutusta.

Olen erityisen mieltynyt Hillesvåg Ullvarefabrikk -yrityksen Pelsullgarn-lankoihin. Kaikki nämä langat (Blåne, Tinde ja Sølje) ovat luonnonharmaata villaa, joka on värjätty. Siksi langan väri vaihtelee ja siinä on hieno kiilto. Lankoihin käytetyn norjalaisen turkislampaan villa on myös erittäin pehmeää.

Kirjassa on käytetty seuraavia norjalaisia lankoja:

Rauma 3-tr strikkegarn (22 silmukkaa/10 cm)

Rauma Vamsegarn (14–16 silmukkaa/10 cm)

Rauma Finull (26 silmukkaa/10 cm)

Sandnes Peer Gynt (22 silmukkaa/10 cm)

Hillesvåg Pelsullgarn: Lankaa valmistetaan kolmea paksuutta:

Blåne (14 silmukkaa/10 cm), Tinde (22 silmukkaa/10 cm) ja Sølje (25 silmukkaa/10 cm)

Hillesvåg Troll (13 silmukkaa/10 cm)

Kirjassa on käytetty seuraavia islantilaisia lankoja:

Álafosslopi* (13 silmukkaa/10 cm)

Léttlopi (18 silmukkaa/10 cm). Kaksinkertainen Léttlopi vastaa paksuudeltaan Álafosslopiä, mikä on hyvä tietää, jos Álafosslopista ei löydy väriä, joka Léttlopissa taas on.

Jos olet herkkäihoinen:

Monien mielestä villa kutittaa. Villa pehmenee aina pesuissa ja käytön mittaan, joten älä hylkää villavaatetta, ennen kuin olet pessyt sen (muista kuitenkin kuivattaa se tasossa, jottei se veny). Kirjassa käytetyistä norjalaisista langoista Pelsullgarn on pehmein ja ärsyttää ihoa vähiten.

* Tätä lankaa valmistaa kaksi eri yritystä, jotka käyttävät samoista väreistä eri nimiä ja numerokoodeja. Kirjassa on käytetty Järbon värinumeroita.

Ennen kuin aloitat

- Tee Instagramista haku valitsemasi mallin #-tunnisteella. Löydät paljon ideoita väriyhdistelmiin ja langan valintaan.
- Netissä on lukuisia hyviä videoita, joissa neuvotaan eri tekniikoiden ja menetelmien käyttöä.

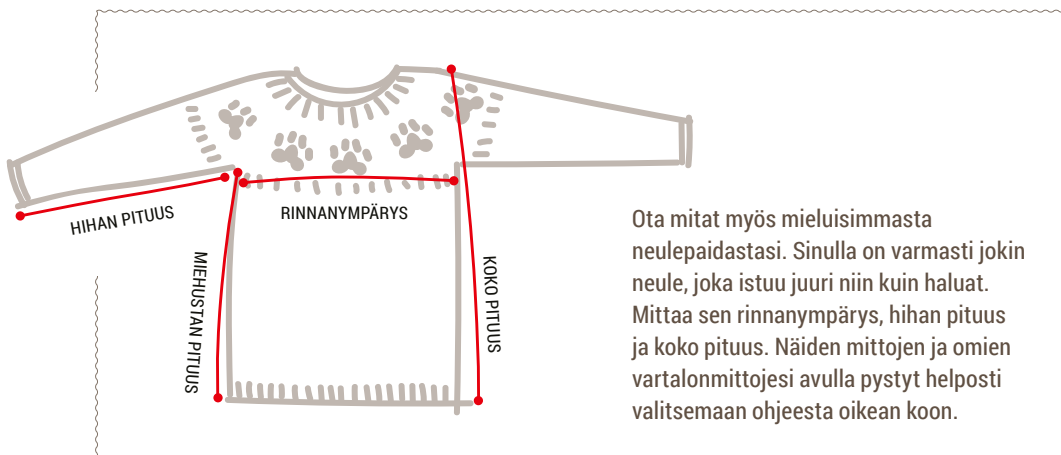
MITAT

Kun otat mittoja, muista seuraavaa: Varo vetämästä mittanauhaa liian tiukalle.

Rinnan ympärys: Mittaa rinnan leveimmältä kohdalta.

Hihan pituus: Mittaa käsivarsi kainalon puolelta ranteeseen kohtaan, johon haluat hihan ulottuvan.

Koko pituus: Mittaa olalta paidan helmaan.

Neuletiheys

Tarkista aina neuletiheys mallitilkun avulla. Laske, montako silmukkaa on 10 cm:llä. Jos niitä on enemmän kuin ohjeessa on mainittu, käytä paksumpia puikkoja. Jos silmukoita on vähemmän, käytä ohuempia puikkoja.

Hyödyllisiä välineitä

Laadukkaat neulepuikot, mittaliisa, mittanauha, silmukkamerkit, parsinneula ja sakset ovat hyödyllisiä välineitä kaikissa neuletöissä.

Vinkki

Jos käsialasi on tiukka, kannattaa ehkä neuloa kirjoneule yhtä kokoa paksummilla puikoilla.

Erämaa

Paidan innoittajana on tietysti ollut suuri rakkauteni koiriin. Koirat ja erityisesti huskyt ovat olleet lapsuudesta asti tärkeä osa elämääni. Tällä hetkellä minulla on kaksi hiukan omapäistä, mutta rakastettavaa koiraa. Siksi minun oli suorastaan pakko suunnitella tassukuvioinen paita.

Paita on neulottu islantilaisesta Álafosslopi-langasta, jossa on sekä peitinkarvaa että pohjavillaa. Siksi se on erittäin lämmin ja hylkii vettä. Peitinkarvat nousevat vesi- ja lumisateella koholle kuin sädekehäksi, ja niinpä paitaa voi käyttää säällä kuin säällä.

LANGAT
Álafosslopi
Ylämaanvihreä 801230
Luonnonvalkoinen 80051
Harmaa 80056
Lättlopi Kanervanruskea 19427
(kaksinkertaisena)

Erämaa-paita

KOOT

S (M) L (XL) XXL

NEULETIHEYS

13 s puikoilla nro 6 = 10 cm

LANKA

Álafosslopi

LANGAN MENEKKI

Matala kaulus

Harmaa (800056): 500 (500) 600 (700) 700 g

Poltettu oranssi (801236): 100 g

Suklaanruskea (800867): 100 g

Luonnonvalkoinen (800051): 100 (100) 100 (200) 200 g

Korkea kaulus

Varaa ylimääräiset 100 g pohjaväriä, harmaa (800056)

PUIKOT

Sukkapuikot nro 4½ ja 6

Pyöröpuikot 40 cm nro 4½ ja 6

Pyöröpuikot 80 cm nro 4½ ja 6

PAIDAN MITAT

Hiha, naisten koot: 47 (48) 49 (50) 51 cm

Hiha, miesten koot: 50 (51) 52 (53) 54 cm

Vartalon ympärys (molempien koot):

93 (101) 110 (120) 129 cm

Miehustan pituus, naisten koot: 41 (42) 43 (44) 45 cm

Miehustan pituus, miesten koot: 43 (44) 45 (46) 47 cm

MIEHUSTA

Luo harmaalla 120 (132) 144 (156) 168 s pyöröpuikolle nro 4½ ja neulo 7 cm joustinneuletta (1 o, 1 n). Vaihda työhön puikko nro 6 ja jatka sileää neuletta. Aseta silmukkamerkki kerroksen alkuun. Neulo kaavion A mukaan (jos käsialasi on tiukkaa, muista vaihtaa kirjoneuleeseen paksumpi puikko). Jatka sen jälkeen sileää neuletta harmaalla, kunnes työn pituus on naisten koossa 41 (42) 43 (44) 45 cm ja miesten koossa 43 (44) 45 (46) 47 cm. Aseta silmukkamerkki 60 (66) 72 (78) 84 s:n päähän niin, että kummankin kainalon kohdalla on merkki (näin erotat etu- ja takakappaleen). Siirrä viimeisellä kerroksella kummastakin kainalosta 7 (9) 10 (11) 12 s apulangalle tai silmukanpidikkeelle. Jätä miehusta odottamaan ja neulo hihat.

HIHAT

Luo harmaalla 34 (36) 38 (42) 42 s sukkapuikoille nro 4½ ja neulo suljettuna neuleena 7 cm joustinneuletta (1 o, 1 n). Vaihda työhön sukkapuikot nro 6 ja jatka sileää neuletta. Lisää ensimmäisellä kerroksella tasavälein 2 (6) 4 (6) 6 s = 36 (42) 42 (48) 48 s. Neulo kaavio A (vaihda tarvittaessa paksummat puikot) ja jatka sen jälkeen harmaalla. Aseta silmukkamerkki kainalon puolelle keskimmäiseen silmukkaan ja lisää merkin molemmin puolin 1 s joka 8. kerroksella, kunnes silmukoita on 52 (54) 56 (60) 62. Jatka, kunnes hihan pituus on naisten koossa 47 (48) 49 (50) 51 cm ja miesten koossa 50 (51) 52 (53) 54 cm. Siirrä 6 (9) 10 (10) 11 s kainalon puolelta apulangalle tai silmukanpidikkeelle. Neulo toinen hiha samoin.

KAARROKE

Neulo hihasilmukat samalle puikolle miehustan kanssa (apulangoilla olevat silmukat jätetään edelleen neulomatta apulangoille). Aseta silmukkamerkki hihan ja miehustan ensimmäiseen rajakohtaan. Tämä on kerroksen alku ja loppu. Puikolla on nyt 198 (204) 216 (234) 246 s. Neulo kaarrokkeen kaavio B (aloittaen alareunasta kerroksesta 1, vaihda tarvittaessa paksumpi puikko) ja tee kavennukset kaavion mukaan.

VINKKI: Jotta työn nurjalle puolelle ei muodostu liian pitkiä lankajuoksuja, on neuloessa hyvä kiertää langat säännöllisin välein yhteen.

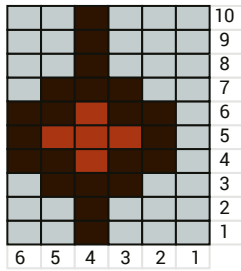
Matala kaulus: Lopeta kaavion neulominen valitsemaasi kaulusta vastaavassa kohdassa. Neulo harmaalla 3 cm joustinneuletta (1 o, 1 n) puikolla nro 4½ ja päättelee silmukat löyhästi.

Korkea kaulus: Lopeta kaavion neulominen valitsemaasi kaulusta vastaavassa kohdassa. Kun olet säätänyt s-luvun kaavion mukaiseksi, vaihda työhön puikko nro 4½ ja neulo joustinta (2 o, 2 n) 20 cm (tai haluamasi pituus). Päättelee silmukat löyhästi.

VIIMEISTELY

Kiinnitä lanka työhön ja neulo silmukoimalla (tai ompele) kainaloiden aukot umpeen. Upota paita kylmään veteen (enintään 30-asteiseen) niin pitkäksi aikaa, ettei neuleessa enää ole ilmaa. Kuivata paita tasaisella alustalla ja venytä se muotoonsa. On erittäin tärkeää, ettei neuletta ripusteta kuivumaan, koska silloin se menettää muotonsa.

Kaavio A

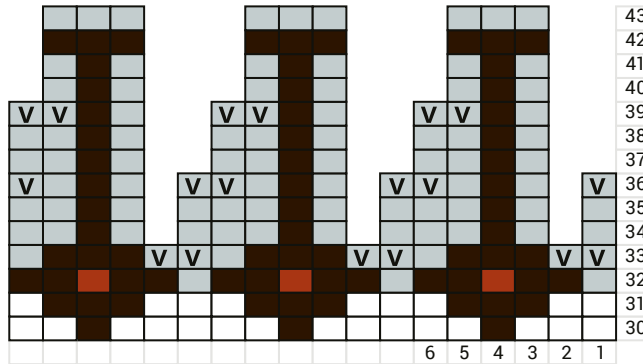

VV = neulo 2 o yhteen

□ = 1 o

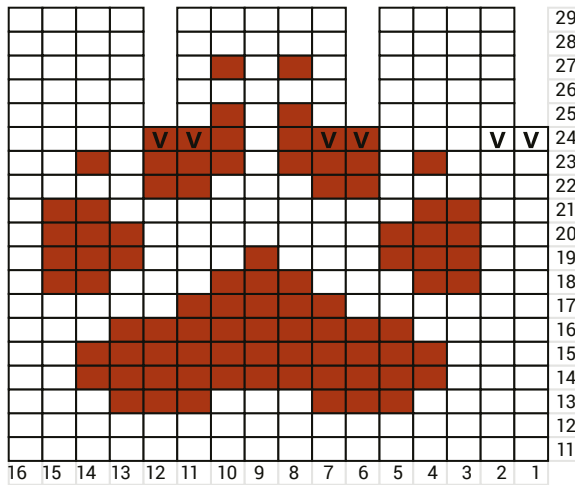
s = silmukka

Kaavio B

- 43 Lisää korkeaa kaulusta varten 6 (4) 2 (0) 0 s = 72 (76) 80 (84) 84 s
 42 Jos teet matalan kauluksen, lopeta kaavio tämän kerroksen jälkeen.
 41 Koot S, M, L: hyppää yli
 40 Koot S, M, L: hyppää yli
 39 Kavenna kaavion mukaan = 66 (72) 78 (84) 84 s
 38 Koot S, M: hyppää yli
 37
 36 Kavenna kaavion mukaan = 88 (96) 104 (112) 112 s
 35 Koot S, M: hyppää yli
 34
 33 Kavenna kaavion mukaan = 110 (120) 130 (140) 140 s
 32
 31
 30

4 = keskietu. Laske kaavion aloituskohta keskiedusta lähtien.

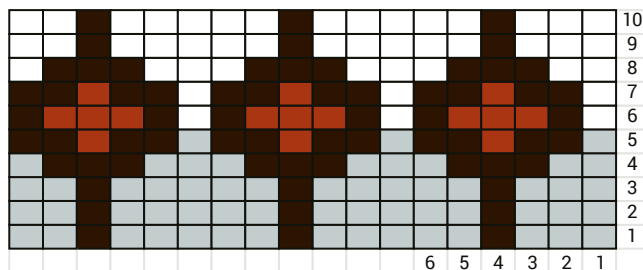

- 29 Koot XL, XXL: kavenna 1 s = 168 s. Koot S, M, L: hyppää yli
 28 Lisää 2 (1) 0 (0) 0 s = 132 (144) 156 (169) 169 s
 27
 26
 25

Kavenna kaavion mukaan = 130 (143) 156 (169) 169 s

Kavenna tasavälein 38 (28) 24 (26) 38 s = 160 (176) 192 (208) 208 s

9 = keskietu. Laske kaavion aloituskohta keskiedusta lähtien.

198 (204) 216 (234) 246 s

4 = keskietu. Laske kaavion aloituskohta keskiedusta lähtien.

LANGAT
Álafosslopi
Kirkkaansininen 801233
Luonnonvalkoinen 800051
Porkkanankeltainen 809971
Beige tweed 809976

**Neulo lämpöinen kirjoneulepaita
norjalaiseen tapaan.**

**Nämä villapaidat pitävät sinut kuivana ja
lämpimänä tuulessa ja tuiskussa, ne sopivat
päivän retkille ja pidempiin seikkailuihin
missä ikinä kuljetkin. 13 kirjoneulemallia
eläinaiheita, revontulia ja folk-henkeä
parhaimmillaan, ohutta tai paksua villaa
tarpeen mukaan.**

Linka Neumann (s. 1990) suunnittelee suuren suosion
saavuttaneita neulemalleja @valleyknits -nimellä.
Kirjan kuvat on ottanut @stineogjarlen.

9 789510 451717

www.wsoy.fi

65.43

ISBN 978-951-0-45171-7